KVARMONATA, KULTURA KAJ MOVADA REVUO

La LAMPIRO

51-a jaro n-ro 126 2010

EASP survojas al profesiiĝo de siaj servoj

La LAMPIRO

51-A JARO N-RO 126 2010

Oficiala Organo de EASP
(Esperanto-Asocio de San-Paŭlo)

Kvarmonata, kultura kaj informa publikigaĵo, senpaga por membroj de EASP

REDAKTANTO:
José Roberto Tenório
lampiro@easp.org.br

REVIZIANTOJ:
José Dias Pinto, Eurico Ribeiro

KOMPOSTADO KAJ GRAFIKARANĜO:
José Roberto Tenório

Abono por 2010 (tri n-roj): R$ 20,00
Unuopa ekzemplero: R$ 10,00

La Redakcio ne respondecas pri la subskribitaj artikoloj

Enhavo

KAJERO "MOVIMENTO"

KOVRILBILDO:
Ilustraĵo skizanta pli racian utiligadon de tiu spaco jam ekzistanta en la subteretaĝo de la sidejo de EASP.

Alvenis tempo ekplani la estontecon

Per 28 voĉoj favoraj kaj unu kontraŭ, elektiĝis la nova gvidantaro de EASP, la pasintan 27an de februaro, okaze de la ĉi-jara ĝenerala asembleo.

La novaj estraranoj dankas la asocianojn pro ilia apogo kaj la antaŭan direktoraron pro ilia sindediĉa laboro, kiu havigis al la Asocio financan stabilecon kaj ian movadan viglecon.

Danke al tiuj favoraj kondiĉoj, postlasitaj de la antaŭuloj, la novaj gvidantoj povos iom aŭdace kaj kuraĝe ekplani la estontecon de la Asocio.

La nova prezidanto, José Roberto Tenório, transprenis ankaŭ la redakton de LL, kiun ekde 2004 prizorgis Prof. Genildo Martins Coelho, antaŭa prezidanto de EASP, kune kun ties kasisto, s-ro José Martins Coelho.

La revuo plu eldoniĝos po tri numeroj jare. Sed por ke novaĵoj aperantaj inter unu eldono kaj alia de la revuo ne tute malĝisdatiĝu, ekde marto la eldona fako de EASP revivigis iaman publikigaĵon de la Asocio, nome *easp kuriero*.

La nova retinformilo estas dissendata al membroj kaj al centoj da enlandaj kaj alilandaj esperantistoj. Ĝia aperritmo dependas de la fluo de novaĵoj. Portugala versio de tiu reta informilo jam estas testata cele proksimigi la Asocion al neesperantistaj organizaĵoj iel koncernantaj la aferon Esperanto. Antaŭaj n-roj de la informilo estas legeblaj ĉe la retadreso *www.easp.org.br >kuriero* .

Iom konatiĝu kun la reformo-projekto proponata de la nova estraro por fasoni la sidejon de EASP (p. 4); legu recenzon pri la nova romano de la brita verkistino Anna Löwenstein “La morto de artisto” verkitan de Paulo S. Viana (p. 10); ĝuu guton da lingva esploro fare de prof-ro Geraldo Mattos (p. 14) kaj multon pli.

Agrablan legadon!

Nova gvidantaro de EASP

Prezidanto: José Roberto Tenório; **Vicprezidanto:** Arnaldo Alves de Oliveira; **Unua Sekretario**: Rogério dos Santos Ferreira; **Dua Sekretario**: Alonso Bezerra Lima; **Unua Kasisto**: Erick Takahashi; **Dua Kasisto**: Joel Afonso Francisco kaj **Direktorino pri Propagando**: Aparecida de Souza Araújo. **Kontrolantoj**: Milene Rinaldi, Luiz Henrique Rodrigues de Araújo kaj Júlio José de Souza. **Anstataŭantoj**: Edilsom Sass kaj Leysester Miró.

Notu niajn novajn retpoŝtojn

Ĝenerala	*contato@easp.org.br*
José R. Tenório	*estraro@easp.org.br*
Rogério Ferreira	*sekretario@easp.org.br*
Erick Takahashi	*financo@easp.org.br*
Aparecida Araújo	*informado@easp.org.br*
Rogério Ferreira	*libroservo@easp.org.br*
José R. Tenório	*lampiro@easp.org.br*

EASP survoje al profesiiĝo de siaj servoj

José Roberto Tenório

Kutime ni diras, ke la estonteco de Esperanto kuŝas en la interreto. Koncerne multajn tiajn agadojn tio ne plu estas antaŭvido, sed jam fakto: ekzemple, *http://lernu.net* kaj *http://eo.wikipedia.org*, inter multaj aliaj. Instigataj de tiu bonaŭguro, esperantistoj pli kaj pli emas senhomigi lokajn asociojn. Nepras konsideri, tamen, ke fizikaj asocioj havas malsamajn rolojn, rilate Esperanton, ol tiuj kiujn havas retaj iniciatoj. Malgraŭ tio, ili ambaŭ povas vivi kunlabore kaj profite. La ĉefa rolo de fizika asocio, krom subteni fizikajn kontaktojn kun lokaj instancoj iel koncernantaj la celaron de la Lingvo Internacia Esperanto, estas provizi la esperantan komunumon, kaj ankaŭ novajn interesiĝantojn pri la lingvo, per fizikaj servoj: libroservo kaj biblioteko, ĉeestaj kursoj, interkonaj kaj klerigaj aranĝoj i.a..

Struktura reformo

Cele pli vigligi la vivon de la Asocio kaj ĝin prepari por praktikaj kaj profesiaj kontaktoj ne nur kun la esperanta komunumo, sed ankaŭ kun la ekstera mondo, la nuna estraro skizis, enkadre de sia laborplano, reformo-projekton en la sidejo de la asocio, per kio oni celas:

a. Plibonigi la duan plej gravan enspezo-fonton de la Asocio, nome la libroservon;

b. Ampleksigi la spacon de la biblioteko por adekvate gastigi la kreskantan libro-kolekton;

c. Flegi la rarajn kolektojn da periodaĵoj kiuj ekdifektiĝas, pro humideco, en la subteretaĝo;

ĉ. Krei agrablan rendevuejon en la ĉefa ĉambro por akcepti membrojn kaj vizitantojn;

d. Starigi profitan rilaton inter la virtuala kaj reala mondoj esperantistaj.

Por plenumi ĉi tiun celaron, la intencata reformo-projekto antaŭvidas jenajn aranĝojn en la sidejo de la Asocio:

a. Aliigo de unu el la lernoĉambroj al librovendejo;

b. Translokigo de la biblioteko, nuntempe situanta en la ĉefa ĉambro, al la alia lernoĉambro, kie funkcios ankaŭ gazetejo;

ĉ. Aliigo de la ĉefa ĉambro al lunĉejo kun podieto por artaj prezentoj;

d. Translokigo de la lernoĉambro al la subteretaĝo;

e. Aliigo de la nuna revuo-deponejo al kunsido-ĉambro.

Se vi havas aliron al interreto, vizitu la retejon de la Asocio <www.easp.org.br> kaj iom konatiĝu kun ĝia nova sidejo, pere de du retfilmetoj, kiujn ni preparis por ke vi antaŭsentu la ŝanĝojn baldaŭ

okazontajn. Momente la vizito al tiu nova sidejo de EASP estas virtuala, sed vi povas helpi nin farigi ĝin reala.

El la tridek kvin mil realoj necesaj por la efektivigo de tiu reformo, ni jam havas je nia dispono dudek ses mil realojn (prunton je dek mil realoj kaj donacojn je dek ses mil realoj). Se ankaŭ vi simpatias al tiu reformo-projekto kaj volas monkontribui, bonvolu sendi mesaĝon al la sekretario, Rogério Ferreira (sekretario@easp.org.br); al la direktoro pri financo, Érick Takahashi (financo@easp.org.br) aŭ al la prezidanto, José Roberto Tenório (estraro@easp.org.br).

La reformo komenciĝos post du monatoj, dum la julia ferio, kaj la plena funkciado de la novaj servoj estas planita por julio 2011, kiam okazos en San-Paŭlo la 45a Brazila Kongreso de Esperanto. Laŭ la ritmo de mondonacoj, tamen, la reformo povos efektiviĝi ankoraŭ ĉi-jare.

Organiza reformo

Malmulton valorus tamen ŝanĝi ion ekstere, ne provante ŝanĝi ankaŭ ties internon. Tiel, paralele al tiu struktura fasonado jam disvolviĝas alia reformo, kiu iom post iom donos orientadon al la interna organiza vivo de la Asocio.

De jaroj niaj gvidantaroj postsekvas unujn aliajn sen homfortoj por efektivigi ĉiujn siajn farendaĵojn. La malmultaj aktivuloj multe laboras, sed ne sukcesas vidi kien iras la rezulto de siaj laborfortoj. Laŭ diro de fakuloj, manko de laborplanado povas esti la kaŭzo de ia senkuraĝiĝo ĉe grupanoj, kiuj dediĉas iom de sia tempo kaj mono por subteni esperantajn agadojn. Unu el tiuj fakuloj estas Peter Baláz, el Slovakio. Enketite de la revuo Ondo de Esperanto pri plej negativaj aferoj en 2009, rilate la esperantan movadon, li enlistigis, interalie: *“manko de adaptiĝemo de niaj gvidaj organoj de la Esperanto-movado al novaj kondiĉoj kaj ŝanĝiĝanta mondo; kaj ofta amatoreco de la Esperanto-agado, malkapablo de starigo de klaraj celoj kaj strategioj por ilia atingo”*.

Ĝuste tiu sento pri starigo de iu celo kaj strategioj por ĝia atingo gvidis la aŭtoron de tiu reformo-projekto, kiu ricevis tujan apogon de la nova gvidantaro kaj de kelkaj asocianoj.

Mi prezentas skizon (vidu bildon sur paĝo 9) de organiza grafiko por la interna funkciado de la Asocio. Per tia “mapo” eblas “vidi” kiel kaj kien moviĝu niaj laborfortoj, kaj ni povas eĉ plani kion ni volas por la Asocio post kvin aŭ dek jaroj. Ni provu labori super agadoj, kiuj transiru la limojn de niaj estraraj oficperiodoj. Alidirate, ni provu postlasi al la sekvaj gvidantoj ne nur ĉiutagajn farendaĵojn, sed ankaŭ ian revon, ian subtenindan estontecon.

Malkiel tiu ekstera fasonado en la sidejo, kies efektiviĝo dependas preskaŭ nur de monrimedoj, tiu interna organizado de la laborrimedoj kaj profesiigo de la servoj postulos kelkajn jarojn da praktikado, por ke rezultoj ekaperu.

Kelkaj timas novaĵojn, kaj tio estas komprenebla unuamomente. Ni bezonas kompreni, tamen, ke tiaj novigoj estas necesaj por ke ni forprenu de la Asocio tiun klubecan trajton kaj klopodu promocii ĝin al pli prestiĝa loko en nia ŝanĝiĝanta mondo.

Tial prepari la Asocion por praktikaj kontaktoj kun la ekstera publiko kaj profesiigi siajn servojn konsistigas niajn nunajn zorgojn.

Nuna enirejo de la Asocio, kun multaj pordoj kaj ferkradoj, iom pezigas la medion. Kutimaj vizitantoj ne plu perceptas tion, sed unufoja vizitanto tuj sentas tian etoson.

La reformo-projekto proponas ŝanĝon de la tri lignaj koridoraj pordoj per vitraj pordoj, kio venigos al la enirejo ian travideblecon kaj agrablan senton je bonvenigo al la vizitanto.

Lernoĉambro ĉe la dekstra flanko de la enirejo, kiun oni uzas por estraraj kunsidoj.

Laŭ la reformo-projekto, en ĝi funkcios la biblioteko kaj ankaŭ gazetejo, kun lego-tablo kaj kroma vitra pordo komunikiĝanta kun la ĉefa ĉambro.

Lernoĉambro ĉe la maldekstra flanko de la enirejo, kiun oni uzas por gvidado de kursoj...

Nuna prelego-ĉambro en la subteretaĝo...

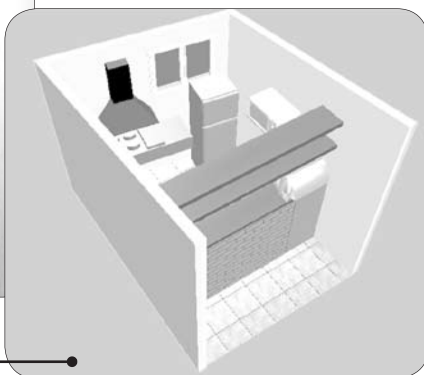
Post la reformo, en ĝi funkcios moderna librovendejo kun kroma vitra pordo komunikiĝanta kun la ĉefa ĉambro.

...kaj ĝi poste kun nova seĝaro, podieto por la preleganto kaj vitra pordo komunikiĝanta kun la nova kunsidejo.

La nuna kuirejo...

...kaj kiel ĝi povos aspekti post la reformo.

Ŝtuparo al la surteretaĝo

Prelegejo

Podieto

Kursejo

Okaze de prelego, se venos pliaj homoj, sufiĉas turni la seĝojn al la preleganto

Kunsidejo

kaj ankaŭ loko por gvido de porokazaj studrondoj

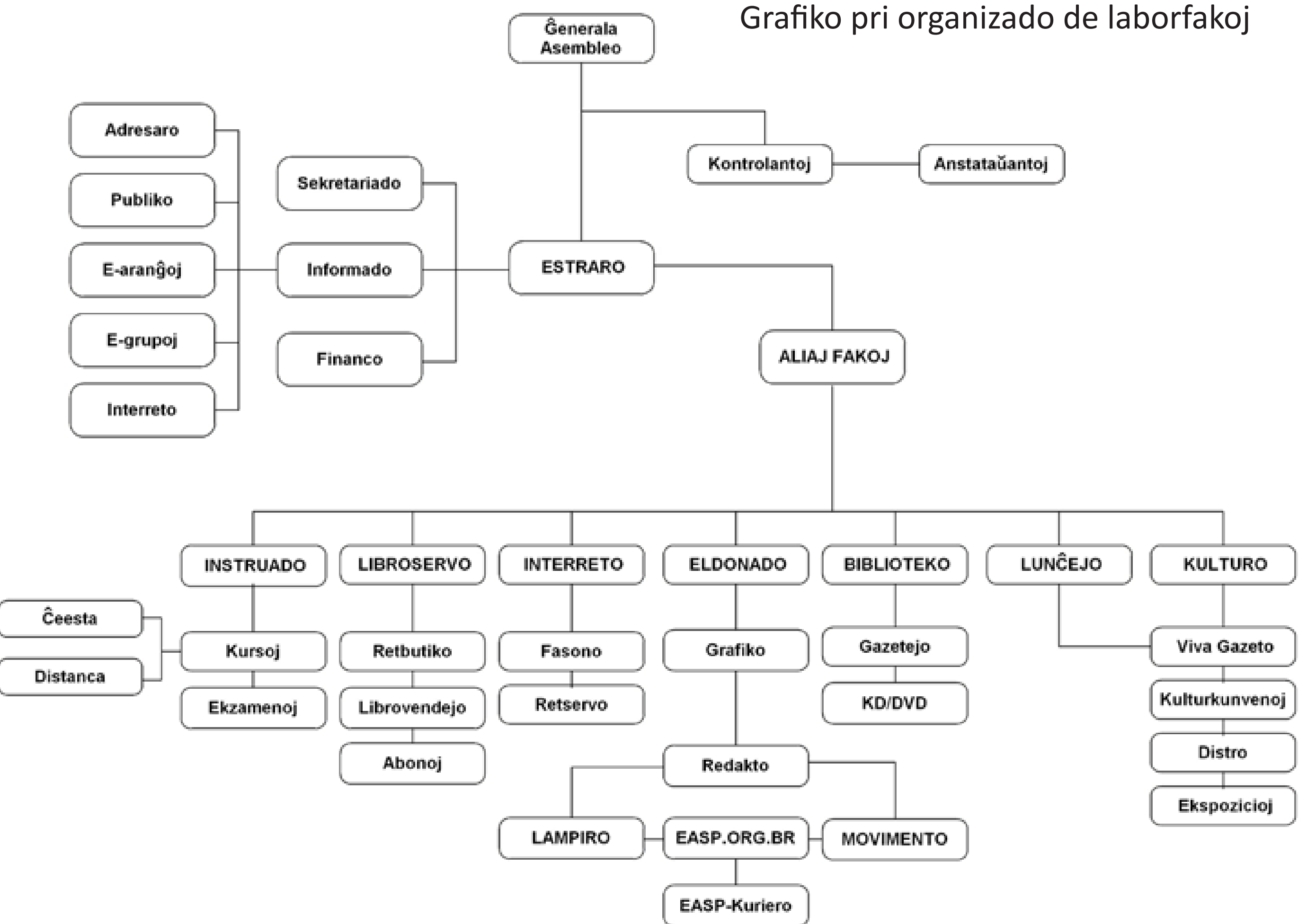
Koncerne la subteretaĝon, la reformo esence konsistos en racia uzado de jam ekzistanta spaco kaj ŝanĝo de la meblaro. Profita ŝanĝo okazos ĉefe en la nuna revuo-deponejo, kies kolektoj da periodaĵoj translokiĝos al la supra ĉambro, kie funkcios la biblioteko. En tiu deponejo funkcios la nova kunsidejo, kiu povos esti uzata ankaŭ por gvidado de kursoj por malgrandaj klasoj kaj studrondoj.

Sed la plej signifaj ŝanĝoj, rilate tiun reformo-projekton, okazos en la suretaĝaj ĉambroj, precipe en la vizito-ĉambro, kie laŭplane funkcios lunĉejo kun podieto por artaj prezentoj. Tiu nova spaco utilos ankaŭ kiel scenejo por filmado de retprogrametoj por nutri la TV-kanalon de la Asocio, Viva Gazeto, oportune premierontan.

Ne malpli signifa estos la konstruo de tiu librovendejo, per kiu la Asocio ofertos al siaj membroj kaj interesiĝantoj novaĵojn eldonajn el enlandaj kaj alilandaj eldonejoj.

Grafiko pri organizado de laborfakoj

Morto de artisto, vivo de romano

Paulo Sérgio Viana
Lorena/SP

"Se vi diras, ke la romano mortis, tiam estas vi, kiu mortis."

Gabriel Garcia Marques

Kiel literatura ĝenro, romano estas relative nova en la historio. Ĝi aperis post la monumenta "Don Kiĥoto de la Mancha", de Miguel de Cervantes, en la 17-a jarcento, kiel posteulo de epopeo. Eble neniu alia literatura formo fariĝis tiel populara, kune kun siaj fratoj, la novelo kaj la mallongaj rakontoj. Tia popularigo metis sur ĝin ian fifamon, nome multaj "intelektuloj" iom post iom komencis akuzi, ke ĝi estas "nur distra", burĝeca, supraĵa literaturo. Kaj de longa tempo oni prognozas la morton de romano, pro elĉerpiĝo. Tia morto tamen neniam alproksimiĝas, male, romanoj pli kaj pli fortiĝas en la tuta mondo, simple pro la fakto, ke tia famo estas tute falsa. Kontraŭe, romano estas ĝenro, kiu potence esprimas profundajn kaj kompleksajn homajn sentojn, krome ĝi estas bonega ilo por defendo de ideoj, de psikologiaj kaj filozofiaj sintenoj, de politikaj argumentoj, de historiaj faktoj, pri kiuj indus elpreni instruojn. Eĉ sciencon eblas transdoni per romanoj. Ĝi estas tiel riĉa artvojo, ke ĝi senĉese evoluis laŭ la jarcentoj, tiel ke modernaj romanoj apenaŭ similas la klasikajn: de la romantikisma periodo ĝi transiris al realisma, kaj apartajn kontribuojn faris la francdevena *nova romano* kaj la latinamerik-devena *fantast-realisma romano*, en la 20-a jarcento.

Ankaŭ en la Esperanta literaturo, kompreneble, romanoj ludis gravan rolon. Zamenhof bone komprenis tion dekomence, kion oni konfirmas per lia unua traduko: "La Batalo de l' Vivo", de Charles Dickens. Sekvis vico da originalaj romanoj de gravaj aŭtoroj, tra la historio de nia lingvo, kiuj certe kontribuis al la maturiĝo de nia kulturo: Stellan Engholm, Cezaro Rossetti, Julio Baghi, Vladimir Varankin, Sándor Szathmári, John Francis, Raymond Schwartz, Karolo Piĉ, Trevor Steele, Istvan Nemere, Spomenka Ŝtimec, Sten Johansson – se maljuste flanke lasi multajn aliajn talentulojn.

Al ĉi tiu listo lastatempe aldoniĝis en elstara pozicio eminenta romanisto: Ana Löwenstein. Antaŭ kelkaj jaroj ŝi skuis la Esperantan libromerkaton per la bonega "La Ŝtona Urbo", vigla rakonto pri kelta virino, kiun oni kondukas al Romo kiel sklavinon, en la tempo de plej intensa vastiĝo de la romia imperio. Plaĉis la kortuŝa rakonto, sed plaĉis ankaŭ la stilo simpla, rekta, sen troaj ornamaĵoj, elegante objektiva kaj pura. La aŭtoro klare elektas klasikan, fundamentan Esperanton, sen nenecesaj neologismoj kaj uzas prefere oficialajn vortojn. Kaj verŝajne la publiko ŝatas!

En 2008 aperis per eldono de Flandra Esperanto-Ligo ŝia nova verko, "Morto de Artisto". Oni ankoraŭ ne sufiĉe laŭdis tiun

libron. Temas pri solida 600-paĝa broŝuro kun bela kovrilo; sur la lastaj paĝoj oni povas trovi bibliografion, liston de nomoj, lokoj kaj romaj apartaĵoj, liston de roluloj, historiajn informojn kaj komenton de la aŭtoro pri la traduko. Kurioza detalo estas, ke Ana Löwenstein verkas siajn historiajn romanojn unue en la angla lingvo, kaj poste tradukas ilin en Esperanton! Ŝia interesa argumento estas, ke Esperanto estas multe pli riĉa lingvo ol la angla, do angligo de Esperanta teksto neniam redonus la saman rezulton kiel inverse. Mi tamen rifuzas la koncepton, ke "Morto de Artisto" ne estas originalaĵo en Esperanto. Ĝi estas tiel flua, agrabla, natura kaj arta teksto, ke oni ne povas prezenti al si, ke ĝi venas de alia lingvo. Certe ne temas pri ordinara traduko, sed pri "reverko".

"Morto de Artisto" estas altnivela romano, kiun oni starigu flanke de similuloj en etnaj literaturoj. Denove la fono estas historia. La rakonton faras teatroartisto, en la tempo de Nerono. De junula aĝo li amikiĝas al la imperiestro, kaj tio permesas, ke li frekventu la kortegan medion, kun aliro al ties intrigoj, influoj, perfidoj, kruelaĵoj kaj hazardoj. Li montras Neronon ne kiel la frenezan monstron, al kiu ni alkutimiĝis pro ŝablonaj informoj, sed kiel homon, kiu amas arton kaj belon, eĉ se por sia persona elstariĝo. Apartan viglecon la romano atingas, kiam oni priskribas la bruliĝon de Romo. Kaj delikatajn momentojn oni trovas en la intervenoj de Seneko en la historio. Persekutado al kristanoj aperas kiel preskaŭ sensignifa detalo, sen ia aparta graveco. Resume, riĉa bildaro pri tiu historia epoko, kun detalaj priskriboj pri la tiama vivmaniero kaj psiko de romanoj. Oni fermas la libron kun la eble iom amara impreso, ke la homoj ne multe ŝanĝiĝis post du mil jaroj...

La lingvaĵo estas modela. Sobra, klara, facila kaj samtempe bongusta. Kreema uzado de klasika Esperanto ne malpermesas, ke la stilo estu belega. Eĉ iujn aŭdacaĵojn la aŭtoro liveras: la adjektivon "eĉa" (paĝo 386), kiun mi neniam vidis aliloke, kaj la interesan esprimon "urĝi la istojn" (paĝo 394), ekzemple. Libro ĝuinda kaj ĝuebla de veteranoj kaj komencantoj, se ĉi-lastaj iom obstinos. Kaj certe verko tradukinda al etnaj lingvoj, kun la informo "el Esperanto"! Per "Morto de Artisto", Ana Löwenstein montras, ke la romano plu vivas! Por feliĉo de ni, legantoj.

ŜI ESTAS AVIADILO

JORGE DAS NEVES
poeta@infolink.com.br
http://georgapoemo.blogspot.com

Belulino en Brazilo
nomiĝas aviadilo;
tamen ne flughavenoj
estas loko por belinoj:
al ili plaĉas vitrinoj
kaj loĝas en la ĝardenoj...

Brazila slango pro tio,
ke belino estas ĉio
dezirata de la viroj,
kiuj flirtas kaj bezonas
belaĵojn, kaj fanfaronas
pro siaj propraj deliroj.

De la vivo oni lernas,
ke belino ne eternas
(same okazas al floro),
tamen ŝi, aviadilo,
povas flugi en trankvilo
se prosperas en l' amoro.

"Amoro sur la planedo
estas belega rimedo",
diras viroj en Brazilo.
Kiel belas la konkludo
en iu ajn latitudo
pri tia aviadilo!

Babilema Lernogrupo de Esperanto

Vizitantoj: Conceição Rodrigues, Joel Francisco kaj José Roberto

Evanilde R. Sandrão

Babilema Lernogrupo de Esperanto (BLE) ne estas movada grupo, laŭ tradicia modelo, ĝi tamen estas plej movadema grupo. Kiel la nomo mem sugestas, BLE estas kursejo celanta unu aferon, nome instrui la Internacian Lingvon Esperanto kun distingo al ties propedeŭtika valoro.

La kursejo, kies aktivadoj komenciĝis en 2003 en lupruntita ĉambro, havas propran sidejon kaj ofertas kursojn de Esperanto en tri niveloj (Baza, Daŭriga kaj Paroliga). Tiu lingva oazo situas en la marborda urbo Mongaguá, ĉirkaŭ 90 km for de la ĉefurbo San-Paŭlo, kaj ĝin estras la simpatia instruistino Evanilde Rossi Sandrão.

Vizitante la kursejon, oni tuj miras pro la bona organizado kaj adekvateco de la medio por lernado: instruhelpiloj kaj lerniloj troviĝas ĉie je atingo de la manoj.

Alia apartaĵo de tiu kursejo meritas registron: krom la ordinaraj kursoj ofertataj tie en tri tagoj de la semajno, ankaŭ feria kurso okazas en tiu kursejo ekde ĝia fondo. Tian lernaktivadon oni malofte trovas aliloke.

BLE unuafoje aliĝis al Esperanto-Asocio de San-Paŭlo en 2004, kaj ekde 2009 pli intensigis siajn kontaktojn, inkluzive aligante kelkajn lernantojn el siaj kursoj. Nuntempe 12 kursanoj de BLEestas anoj de EASP en la kategorio "Aligitaj membroj".

Jen sekvinda ekzemplo por aktivuloj dezirantaj krei laborfronton por disvastigi la lingvon: anstataŭ fondi tradician E-klubon, pli praktike estos estigi kursejon (lernogrupon) por instruado de Esperanto.

Evanilde Rossi Sandrão eklernis Esperanton antaŭ ĉirkaŭ 14 jaroj, en San-Paŭlo, en la tiama Esperanto-Laborgrupo, kies kursgvidanto estis Newton José Monteiro. Du jarojn poste ŝi ricevis sian kursateston kaj de tiam plu memlernis la lingvon per la lernilo Esperanto sem Mestre, de Francisco Valdomiro Lorenz. En 2003 ŝi komencis instrui la lingvon en Mongaguá. Plej multajn kursmaterialojn ŝi mem kreas aŭ adaptas laŭ la aĝoj kaj instruiteco de la lernantoj.

Lecionoj en BLE okazas ĵaŭde (Baza) de 14h - 16h per la lernilo: Ludu kun ni; (Paroliga) de 16h - 18h per la lerniloj: Iniciação à fala do Esperanto/Kristana Agendo; sabate (Baza) de 9h - 11h per la lernilo: Ludu kun ni; dimanĉe (Daŭriga) de 15h - 17h per la lernilo: Gerda Malaperis!/ Kristana Agendo.

Babilema Lernogrupo de Esperanto:

Av. Dr. Luis Pereira Barreto, 605 - casa 3 - Mongaguá - SP - Tel: (13) 35075792 retpoŝto: evrossan@globo.com

3-a eldono de BEL-konferenco

"Sukceso de *BEL-konferencoj 2010* en Piracicaba montras, ke ĝi firme eniris la esperantistan kalendaron en Brazilo."

Paulo Sérgio Viana
Lorena/SP

70 homoj enskribiĝis kaj aktive partoprenis la trian eldonon de tiu nova evento aŭspiciata de Brazila Esperanto-Ligo. Klare montriĝas, ke la publiko bone komprenas ĝiajn celojn: kleriĝo, amika diskutado pri niaj kulturo kaj movado kaj serioza serĉado de novaj vojoj por nia afero – ĉio en tre agrabla etoso, sen samtempaj programeroj kaj kun abunda koridaro babilado. Dum la karnavalaj dimanĉo (14/02) kaj lundmateno (15/02) oni aŭskultis kaj diskutis (foje en laborgrupetoj) pri "Kontaktoj de BEL ĉe universitata, politika kaj diplomata medioj" (J. Passini), " Esperanto-instruado kaj Esperanto-edukado" (D. Bianchini), "Dedukto el du frazoj" (G.Mattos), "Instruado de Esperanto en Brazilo – nuna stato kaj perspektivoj" (J. Barbosa kaj P. Nascentes), "La decido eduki dulingvajn infanojn kaj nia familia sperto pri denaska Esperanto" (Isis kaj James Piton). Lastmomente, Prof-o José Leite Jr., el Fortaleza/CE, ne povis ĉeesti por prezenti sian studon . Ĉiu partoprenanto ricevis kajeron kun la resumoj de la prelegoj; interesatoj povas peti ĝin rete.

La evento okazis en katolika seminario "S. Fidelis", kiu proponis tre komfortajn ĉambrojn por tranoktado, manĝado kaj laborado. Dum tagmanĝa paŭzo, emociiga frandaĵo: junula blovorkestro el la najbara urbo Charqueada prezentis belegajn muzikaĵojn, kiuj ravis la publikon. Pluraj samideanoj proponis, ke ili sin prezentu en Brazila Kongreso, baldaŭ. La loka ĵurnalo informis pri la evento: www.jornaldepiracicaba.com.br.

Brazila Esperanto-Ligo varme dankas la laborgrupon en Piracicaba kaj Charqueada (vidu foton), kiu multe strebis kaj atingis senriproĉan rezulton, sub la entuziasma kaj entuziasmiga gvidado de la nelacigebla Guilherme Jardim. Koran dankon!

Fotoj: Paulo Viana

José Passini

Diskutrondo

Muzikistaro

Organizantoj

Lingvo Gutoj

Geraldo Mattos
Curitiba/PR
www.gmverda.com.br

Delikataj lingvodetaloj

Mia ĉijara lasta eldonita libro Mil du noktoj (MATTOS, 2008, p. 5) diktas al mi la du sekvantajn frazojn, kiuj estas ĝia komenco kaj ekzemplas du el la plej delikataj distingoj, kiujn Esperanto proponas devigaj al siaj amantoj:

Estis foje patrineto, kiu ĉiam finis siajn tagojn en la sama maniero: ŝi zorgis, ke filo de tiu patrino sepjara infano brosu al si la dentojn, banu sin, viŝu sin, kombu sin, kaj sin vestu per blua piĵamo. Kun ĉio tio farita, ŝi kuŝigis lin sur la lito, proksimigis al lia kolo la dikan kovrilon el lano kaj, kliniĝinta sur li, adiaŭis lin per dolĉa kiso sur lia frunto.

1 Loka nominativo

Tiu nominativo indikas la lokon, en kiu okazas la fakto manifestata per la verbo, kaj ne la lokon de la signatoj de la subjekto [ŝi: patrino] aŭ de la objekto [li: infano]:

– kuŝigi sur la lito: la lito estas la loko de la kuŝigo.

Kuŝigo estas farata per movoj de unu al alia loko, sed gravas nur tio, ke la senco de la verbo jam implicas ilin. Certe pro tio laŭ mi ŝajnus strange diri:

– kuŝigi lin de siaj brakoj sur la liton...

Por ne pensi pri tia konduto, multaj samideanoj metas akuzativon post la fakto alveni, kiu neniam indikas tramovon, sed nur finon de movo:

– Kiam mi alvenos en Rio, samideano vokos min.

– Alveninte tie, samideano vokos min.

2 Adjektivo kaj adverbo

Adjektivoj kaj adverboj priskribas, sed kun neta diferenco de tio, ke adjektivo priskribas estaĵon, kiun indikas propraj kaj komunaj substantivoj, dum adverbo priskribas la fakton, kiun la verbo indikas:

– Aminda, la patrino brakumas sian bebon.

– Aminde, la patrino brakumas sian bebon.

La unua frazo priskribas al ni aminda la patrinon, dum la dua priskribas por ni amindan brakumon. La unua vortumo estas malofta, eble ĉar multaj ĝin ne konas.

Al tio analogas la unua frazo, kiu aperas en mia libro, sed la dua estus tute ĝusta el gramatika vidpunkto kaj el semantika, sed nur ene de alia kunteksto:

(Daŭrigota sur paĝo 26)

Movimento
CADERNO COM O PANORAMA DO PROGRESSO DO ESPERANTO
ANO 8 – Nº 23 – 2010

Nova Diretoria toma posse com propostas inovadoras

Em assembléia geral ordinária, ocorrida no dia 27 de fevereiro de 2010, os associados presentes elegeram, por 28 votos contra um, a nova Diretoria da Associação Paulista de Esperanto, constituída dos seguintes membros:

Aspecto parcial da assembleia (Foto: Luiz Herinque)

Presidente: José Roberto Tenório;
Vice-Presidente: Arnaldo Alves de Oliveira;
1º secretário: Rogério dos Santos Ferreira;
2º Secretário: Alonso Bezerra Lima;
1º Tesoureiro: Erick Takahashi;
2º Tesoureiro: Joel Afonso Francisco
Diretora de Propaganda: Aparecida de Souza Araújo.

Membros do Conselho Fiscal: Milene Rinaldi, Luiz Henrique Rodrigues de Araújo e Júlio José de Souza.

Suplentes: Edilsom Sass e Leysester Miró.

Os novos dirigentes agradecem aos associados pelo apoio ao seu plano de trabalho, que inclui uma reforma na sede da APE, e aos seus antecessores pela ótima administração que resultou em uma Associação economicamente estável e participativa - condições essencias para que as mudanças propostas possam ser colocadas em prática.

Para quem tem acesso à internet, preparamos dois vídeos de como poderá ficar a sede após a reforma. Para assistir aos filmes ilustrativos, visite o endereço *www.easp.org.br > reforma na sede* .

Casa de Cultura de Lorena recebe esperantistas do Vale do Paraiba e de outras cidades

No dia 28 de março de 2010, na cidade de Lorena, esperantistas de São Paulo, Rio e outras cidades do Vale do Paraíba se reuniram na Casa de Cultura de Lorena para participar da 79° edição do tradicional Encontro de Esperantistas do Vale do Paraíba.

Segundo informação dos organizadores do evento, entrevistados no dia 25 de março pela Rádio Band Vale, da cidade de São José dos Campos, três jornais da região — dois de Lorena e um da cidade vizinha de Guaratinguetá — informaram sobre o evento, que também ganhou destaque no portal da Secretaria de Cultura de Lorena.

Diretor da Casa de Cultura, Sr. Luís Otávio Cardoso (E), e o Vice-Presidente da BEL, Dr. Paulo S. Viana.

O próprio atual Diretor da Casa de Cultura de Lorena, Sr. Luís Otávio Cardoso, pessoalmente cumprimentou os participantes, na abertura do evento. Além do apoio institucional, a Casa de Cultura de Lorena, há quase vinte anos vem prestando valioso apoio estrutural às atividades do Grupo de Esperanto de Lorena, organizador do referido evento.

A programação contou com a participação dos seguintes convidados: Prof. Francisco Stefano Wechsler, de Campinas/SP, que orientou os participantes sobre o uso correto para envio de e-mails; Leysester Miró, de São Paulo/SP, que informou sobre os planos da Seção Brasileira da Liga Internacional dos Professores de Esperanto; Alexandre Prado, de Lorena/SP, que argumentou sobre a importância da participação física dos esperantistas em congressos e eventos; Alfredo Aragón, do Rio de Janeiro/RJ, que apresentou o material do seu livro sobre terminologia musical, que pretende lançar em 2011; Prof. Genildo Martins Coelho, de São Paulo/SP, que informou sobre os preparativos para o 8° Congresso Pan-Americano de Esperanto que acontecerá em 2011, em São Paulo; José Roberto Tenório, de São Paulo/SP, que apresentou o projeto de reforma na sede da Associação Paulista de Esperanto; Dr. Paulo Sérgio Viana, de Lorena/SP, que coordenou o tradicional "Gota de Gramática"; e Dr. Maurício Monken, de Caraguatatuba/SP, que foi entrevistado pelos presentes.

O próximo Encontro acontecerá em maio, na cidade de Volta Redonda/RJ, juntamente com o 21° Encontro Estadual de Esperanto do Rio de Janeiro.

Ciclo de conferências em Piracicaba reune esperantistas em retiro cultural

No carnaval, cerca de 70 pessoas viajaram até a cidade de Piracicaba, no interior paulista, para participar da 3ª edição do Ciclo de Conferências da Liga Brasileira de Esperanto (BEL). O evento, organizado por esperantistas da Cidade de Charqueada, ocorreu entre os dias 13 e 15 de fevereiro de 2010, no Seminário São Fidelis.

Segundo o idealizador do evento, Paulo Sérgio Viana: "Está claro que o público compreendeu bem os seus objetivos: conhecimento, discussão amistosa sobre nossa cultura e movimento além da busca séria de novos caminhos para a nossa causa — tudo isso em um ambiente agradável, sem programações simultâneas e com muitas conversas nos corredores".

Dos seis palestrantes convidados, cinco compareceram para enriquecer a programação: Prof. José Passini (Juiz de Fora/MG), com o informe sobre "Contatos da BEL nos meios universitários, políticos e acadêmicos"; Prof. David Bianchini (Campinas/SP), com a temática "Ensino do Esperanto e Educação pelo Esperanto"; Josias Barbosa e Prof. Paulo Nascentes (ambos de Brasília/DF) com a temática "Ensino do Esperanto no Brasil — atual situação e perspectivas"; Prof. Geraldo Mattos (Curitiba/PR) com a argumentação acerca de sua teoria sobre particípios "Dedução de duas frases"; e o casal Ísis e James Piton (Campinas/SP), com o relato acerca da "Decisão de educar crianças bilíngües e nossa experiência em família sobre o uso do Esperanto desde o berço". Além das palestras, houve uma apresentação artística com a banda musical de Charqueada.

Uta Matsuri do Brasil em outubro

Uma das cerimônias mais importantes da organização religiosa Oomoto é o Uta Matsuri, ou Festival para a Paz mundial, que se realiza todo ano no Japão. Este ano o Uta Mitsuri acontecerá no Brasil, em outubro, em dois lugares: na Sede da Oomoto para a América do Sul, em Jandira (dia 9), e no Escritório Internacional da Oomoto no Brasil, em Brasília (dia 13).

A base deste Festival são os tankas, poemas em estilo japonês, cantados ao ritmo de um tambor-de-arco. Todos podem participar, enviando os seus poemas até o último dia de maio. serão aceitos poemas (tankas) nos idiomas japonês, português ou Esperanto. Para mais informações sobre como compor os poemas, entre em contato pelo telefone (11) 4707-2410.

Reforma na sede da Associação Paulista de Esperanto (APE)

Com o objetivo de revigorar a vida associativa da EASP e prepará-la para contatos práticos com o público, a atual Diretoria apresenta, em linhas gerais, o seu plano de reforma da sede:

a) Melhorar o serviço de venda de livros e renovar estoque de livros com importação de novos títulos;
b) Ampliar o espaço da biblioteca para acomodar adequadamente o acervo de livros que aumenta a cada ano;
c) Proteger as coleções de revistas e periódicos que começam a se deteriorar no subsolo, por causa da umidade;
d) Criar um ambiente agradável e aconchegante na sala principal, com um serviço de lanchonete, para receber os associados e visitantes;
e) Estabelecer relações proveitosas entre a comunidade virtual e as atividades da Associação.

Para atingir esses objetivos, o projeto de reforma da atual Diretoria prevê as seguintes mudanças na sede da APE:

a) Transformação da sala de aula, localizada no lado esquerdo de quem entra na sede, em uma livraria;
b) Transposição da biblioteca, atualmente na sala principal, para a outra sala de aula, do lado direito de quem entra na sede;
c) Transformação da sala de visitas em uma área de recreação e alimentação;
d) Deslocamento das salas de aulas para o subsolo;
e) Criação de um espaço dentro da biblioteca para acomodação das coleções de revistas, jornais e periódicos, atualmente estocados no subsolo.

Veja algumas ilustrações nas páginas 4 a 9. desta edição. Se você tem acesso à internet, visite o endereço *www.easp.org.br > reforma na sede,* para assistir a dois vídeos especialmente preparados para conduzi-lo através dos futuros espaços customizados da Associação.

Informativo virtual

A diretoria da APE informou, no começo de março, que seu Departamento de Editoração, juntamente com a Assessoria de Comunicação, reviveram um antigo informativo da entidade: o '*easp kuriero*'. Tal medida foi tomada, após se constatar o vácuo de informação que há entre uma edição e outra do órgão da Associação, a revista quadrimestral La Lampiro.

O novo informativo virtual destina-se aos associados e aos esperantistas em todo o país que desejarem recebê-lo. O '*easp kuriero*' entrará em ação sempre que surgir alguma novidade sobre o movimento esperantista em São Paulo ou sempre que a APE tiver algo para comunicar a um maior número de falantes do idioma. Com o reaparecimento deste informativo prestamos uma homenagem à sua iniciadora e divulgadora, a saudosa ativista Symilde Schenk Ledon. Já encontra-se em teste uma versão em português do '*easp kuriero*' destinada a alunos do Esperanto, que ainda não dominam a leitura, e a organizações com atividades afins aos ideais da comunidade esperantista. Os números já esditados podem ser acessados no endereço: *www.easp.org.br* > *kuriero* .

Exposição

No último sábado do mês (dia 27), os visitantes da Reunião Cultural de março tiveram uma surpresa agradável ao entrarem na sede da Associação e lá encontrarem uma exposição na sala principal. 19 números de revistas antigas, escolhidas aleatoriamente, formavam a exposição, pela qual o Departamento Cultural da APE chama a atenção dos diretores e associados para a importância de se conservar as coleções raras de periódicos que começam a se deteriorar no subsolo, devido à umidade.

Uma das raras peças expostas é um exemplar, ainda redigido à máquina de escrever e mimeografado, da revista La Lampiro, órgão oficial da Associação Paulista de Esperanto. A mostra ficou exposta aos frequentadores até a última semana de abril, durante os dias de plantões: segunda, terça e quinta, das 14h às 18h, e sábado, das 9h às 18h.

A ideia da exposição agradou tanto, que a Diretoria, reunida naquele mesmo dia, decidiu incluí-la no calendário cultural da Associação, com o nome "Exposição do Mês". Todo mês será apresentado um tema diferente, de algum artista, artesão ou colecionador.

Competência para argumentar em público

Ultimamente alguns esperantistas em Minas Gerais vêm se encontrando e se preparando para unirem forças e alavancar o movimento esperantista naquela importante região do Pais.

Um dos instigadores deste despertar é o dicionarista Túlio Flores que recentemente circulou a seguinte mensagem (resumidamente traduzida):

"Desde janeiro começamos aqui, na Sociedade Esperantista de Minas Gerias, um programa para levar aos ativistas do movimento, em todo o Estado, uma base firme para atividades em prol do Esperanto.

O primeiro passo foi a formação de um curso para atualizar os conhecimento linguísticos daqueles que ainda não se sentem seguros na prática da língua. Quanto ao segundo passo, em andamento, estamos buscando nos aproximar de outros esperantistas espalhados em todo o Estado.

O terceiro passo, para o qual solicito a ajuda de vocês, consiste na criação de um programa para educação destes ativistas em relação a todos os aspectos do movimento esperantista (história, objetivo, atual situação, problemas e soluções, ideologia, divulgação etc). Meu pedido: vocês poderiam fazer uma lista de cada livro, artigo e outros escritos, que tratam desses temas? Com esse material planejamos fazer seminários ou grupos de estudo, de modo que todo ativista do movimento esperantista adquira competência na defesa das ideias e ideologia do idioma, que eles possam sem embaraço e firmemente falar diante de público não esperantista, de jornalistas, professores, universitários etc. Listo abaixo alguns do texto que procuramos:

Manifesto de Prago; Esenco kaj estonteco de la ideo de lingvo internacia (Zamenhof); La defio de la lingvoj (Piron); La fenomeno Esperanto (Auld); Psikologiaj aspektoj de Esperanto (Piron); Esperanto sen antaŭjuĝoj (Francini).

Cordialmente agradece desde já,

Tulio Flores"

UFC apoia o Esperanto há 46 anos

Teve início no dia 15 de março de 2010 o novo semestre do Curso de Esperanto, na Universidade Federal do Ceará, sob a coordenção do Prof. José Leite Jr.

Formaram-se cinco classes para o curso presencial e uma para o curso a distância. O curso presencial é composto de três estágios, enquanto o curso pela internet tem um estágio apenas. Cada estágio tem a duração de um semestre.

O quadro de professores é constituído por dois docentes da Universidade, dois formandos e um voluntário da Associação Cearense de Esperanto.

Vale ressaltar que o Curso de Esperanto na Universidade federal do Ceará foi criado em 1964. Para mais informações, acesse *http://www.esperanto.ufc.br*

Cresce interesse por cursos de Esperanto

De dezembro para cá temos acompanhado um significativo aumento na procura por cursos de Esperanto na Associação. Experimentalmente, em janeiro, iniciamos um curso intensivo de férias de quatro aulas, com cinco horas de duração cada, totalizando 20 horas/aula. O curso (das 10h às 16h, com uma pausa para almoço) atraiu a atenção de 12 interessados, dos quais cinco compareceram às quatro aulas.

Para o curso seguinte, em fevereiro, se inscreveram 21 interessados, dos quais seis persistiram até o fim do curso.

Quanto à nova turma do básico, que se iniciará no dia 8 de maio, todas as 15 vagas disponíveis já estão reservadas e há uma lista de espera para o caso de alguém desistir. Já estamos anunciando outro curso de dois meses com início no dia 7 de agosto, também de manhã.

Registramos um aumento também na procura do curso pela internet. Quanto às inscrições para os cursos presenciais, mais de 90% delas foram solicitadas pelo formulário disponível na página da Associação.

A que devemos atribuir esse interesse repentino pelas aulas de Esperanto na APE? Primeiramente, supomos que os comentários acerca do anúncio sobre a bandeira do Esperanto divulgado pelo portal de busca Google, no dia 15 de dezembro, por ocasião do sesquicentenário do nascimento do inciador do Esperanto, L.L. Zamenhof, tenham de algum modo contribuído para isso. Em segundo lugar, não descartamos a possibilidade de que a mudança de horário dos cursos, de sábado à tarde para a parte da manhã, tenha sido positiva.

Por último, não podemos mais ignorar esta maravilhosa ferramenta que é a internet. Por isso, um dos objetivos do plano de trabalho da nova Diretoria será capacitar a Associação de todos os meios materiais e humanos para que o intercâmbio entre o mundo real e o virtual seja o mais proveitoso possível.

Os cursos presenciais introdutórios de Esperanto, têm duração de dois meses, com uma aula semanal aos sábados das 10h às 12h. A inscrição e o curso introdutório são gratuitos. O aluno deve adquirir apenas o livro de estudo.

Mais informações na página da APE: *www.easp.org.br*, por telefone 3862-1183 ou por e-mail: *contato@easp.org.br*

Local do curso: Rua Faustolo, 124 - Lapa.

Instrutores de Esperanto recebem treinamento no Rio

Cerca de 50 pessoas participaram do 12º Treinamento para Instrutores de Esperanto, que aconteceu no dia 25 de april, no Colégio Francisco de Assis, Bairro Realengo, na região Oeste do Rio de Janeiro. Este ano os organizadores do evento EKOR (Confraternização dos Esperantistas da Região Oeste), contou com o auspício da Associação Esperantista do Rio de Janeiro (AERJ). 22 participantes fizeram exames orais e escritos de Esperanto, nível básico.

Os palestrantes convidados foram: Prof. José Passini, Presidente da BEL (Liga Brasileira de Esperanto), que abordou o tema "Os desafios do movimento em relação ao ensino do Esperanto"; Prof. Geraldo Mattos, acadêmico, que dissertou sobre "A dificuldade da facilidade: os particípios"; Prof Francisco Wechsler, 2-º Secretário da BEL, que apresentou o tema "Como ensinar o acusativo"; Dr. Elmir dos Santos Lima, que falou sobre "Recursos para melhorar nossa aptidão linguística"; e a Profª. Nazaré Laroca, Doutora em Estudos Línguísticos, que abordou o tema "Técnicas de Ensino de Línguas Estrangeiras" .

Projeto "Esperanto para o público"

Iniciador do projeto, Evandro Cabloco, em ação.

Diferentemente dos ativistas em Minas Gerais, que ensejam a criação de um programa para capacitar esperantistas na argumentação a favor do Esperanto perante o público, um grupo de idealistas, no Rio, achou uma maneira mais descontraída de divulgar o idioma: por meio de faixas e bandeiras. Os integrantes do grupo, sob a coordenação de Evandro Caboclo, visitam espaços públicos e, sob olhares curiosos dos transeuntes, posam para fotos e posteriormente as publicam na internet.

O grupo já visitou vários monumentos e pontos turísticos da cidade, sempre exibindo a bandeira do Esperanto. Nessas ocasiões, o grupo aproveita para distribuir panfletos e informar sobre o idioma. Para saber mais sobre este projeto, envie uma mensagem para *evandrocaboclo@yahoo.com.br*

Malsamaj vidpunktoj

José Dias Pinto
Santo André/SP

Ambaŭ frekventis la saman teknikan lernejon sed por malsamfakaj kursoj. Tamen ili havis komunaj la lecionojn pri la portugala lingvo. La duo montriĝis kapabla kaj kamaradece helpa al siaj malpli lertaj kolegoj kaj tio altiris al ili simpation. Ĉar ĉiu aparte studis aliajn malsamajn objektojn kaj multe pli intense kunvivis kun siaj samkursanoj, reflektiĝis en la sola komuna klaso ia dupolusa etoso.

La du gejunuloj ne emis paradi sian kondiĉon de la plej bonaj lernantoj. Pri tio zorgis la respektive pli proksimaj kamaradoj, kiuj kreis du iajn neformalajn fervorulajn klubojn. La samkursaj gelernantoj de la knabino opiniis, ke sia amikino superas la knabon kaj, kompreneble, tute ne tiel pensis la samkursanoj de la knabo. La duo ne estis tute indiferenta al la disputo, kiu ja estis al ili flata, sed ne partoprenis nek stimulis ĝin.

La instruisto kompetente instruis kaj saĝe stimulis la lernantojn al legado kaj instigis tiujn, kiuj ne povis aĉeti librojn, pruntepreni ilin en la municipa biblikoteko – relative riĉe provizita, se konsideri la malgrandon de la urbo kaj la malvasto de ĝia legemularo. Ofte li taskis al la geknaboj verki redaktaĵojn pri plej diversaj temoj. Ducele li faris tion: trejni ilin por adekvate esprimi sin kaj sentigi, ke legado estas baza instrumento por lertiĝi tiukampe. Sed li interesiĝis ankaŭ pri la rilatoj inter la klasanaro. Li ja kredis, ke amika etoso helpas al la pli senpena plenumado de taskoj kaj pli entuziasma engaĝiĝo en la studado, kaj ke gravas la edukado al kunlaboro kaj solidaro, kiujn sektemo ne helpas. Avertite pri la interna dispartigo de la grupo li ekinklinis pozitive sed diskrete interveni. Li aranĝis iom pli longan lecionon kaj petis, ke la lernantoj proponu temon por redaktaĵo, kiun ili devus fari en la klaso, dum difinita tempo. Poste du aŭ tri lernantoj legos sian verkojn antaŭ la aliaj kaj oni uzos la reston de la tempo por priaj komentoj. Por temo oni elektis "foiro"n.

En la interkonsentita dato kaj ĉe la antaŭvidita horo la instruisto ĉesigis la verkadon kaj invitis ĝuste niajn avangardulojn veni antaŭ la kolegojn . La unua la knabino legis sian verkaĵon, sub la rigardo kaj atento de la kolegoj, kiel ĉiam okazis kiam unu el la du legis ion sian.

Laŭ ŝia teksto foirtago estas ankaŭ kaj ĉefe festotago, kaj pri tio ŝajnas foje, ke eĉ la naturo konscias. Jam survoje la brila suno, la blua ĉielo, la intensa verdo de la arboj, la multkoloraj floroj, la trilado de la birdoj, la kanto de junaj geamantoj

ĝustacele kunlaboras. Ankaŭ la foiro estas rigardata tra rozkoloraj lensoj. La vendistoj kantece, atentokapte, propagandas siajn varojn, kolportistoj ĵonglas jen per vortoj jen per aĵoj, konkerprove al la atento de la klientaro. Ĉeestas eĉ ciĝaninoj, kiuj, por kelke da moneroj, prognozas al junaj enamiĝintaj fraŭlinoj la finan konkeron de ilia amcelo. Kaj tiel, poeziece kaj romantike, ĝis la fino de la teksto, kies legado same atente aŭskultiĝis en la du tendaroj de la klaso.

Venis poste la vico de la knabo.

Laŭ lia skribaĵo sentiĝas iom longa la subsuna vojo, sed ne ĉiutage oni havas okazon observi foiron, sen la devo aĉetocele serĉi ion necesan kaj malmultkostan, aŭ kunlabori en la vendado; kiel spektanto, observi la marĉandadon inter vendistoj kiuj devas perlabori la familian vivtenon kaj la aĉetantoj, al kiuj nepras respekti la malvastajn limojn de siaj buĝetoj; konstati kiel naive kamparanoj lasas sin persvadi de la sagacaj kolportistoj-foiristoj al aĉeto de aĵoj kiujn ili ne multe aŭ tute ne bezonas; rimarki ies rekalkuladon de la portata mono kaj la frustran konstaton, ke oni devas rezigni pri programita aĉeto; aŭdi la bruan anoncadon de varoj kaj prezoj, en la provo superi la laŭtan reklamadon el la najbaraj barakoj. Kaj tiel, prozece kaj realisme, ĝis la fino, kaj same atente aŭskultate.

Aŭdinte la du redaktaĵojn la gelernantoj ne povis ne rimarki ke estas ia rilato inter la verkoj de la du aŭtoroj kaj iliaj vestaĵoj. La aŭtorino de la poezieca kaj optimisma teskto uzis nature, senparademe, elegante laŭmodajn vestojn. Ŝi allogis, malgraŭ iu dumlega subtila lipmovo sugestanta ian degnan koncedon. La knabo uzis flikitajn vestojn kaj kamparanajn krudledajn botojn kiuj aspektigis malkongrua la devigan kravaton. Post la aŭdado de la knabina verkaĵo li nesenĝene legis la sian. Li ja, malgraŭ siaj lernosukcesoj, estis ne tre memfida.

La instruisto simpatie laŭdis la du verkojn kaj gratulis iliajn aŭtorojn. Kaj uzis la reston de la tempo por paroli pri la interhomaj diferencoj, koncernaj al la maniero rigardi la mondon kaj ties cirkonstancojn, io konstatebla eĉ en socioj laŭŝajne homogenaj. Neniu homo egalas alian, fizike, mense, psike. Diferencas do iliaj manieroj konsideri homojn kaj eventojn kaj pri ili paroli. Sed por ĉiuj gravas la regado de la lingvo, tiu baza instrumento ne nur por pedagogoj, sciencistoj, juristoj, politikistoj, ĵurnalistoj, verkistoj, sed ankaŭ por industriaj aŭ komercaj laboristoj, kamparanoj aŭ ŝoforoj. Por ĉiuj la portugala estas kaj lernobjekto kaj lerninstrumento. Al ĉiuj estas necese kompreni la aliajn, parole kaj skribe, kaj ne nur pri ĉiutagaĵoj; ĉiuj bezonas komunikiĝi sindefende aŭ persvade, efike labori por si mem, sia familio aŭ la socio, kiu finfine ĉiam profitas el la disvolviĝintaj kapabloj de siaj civitanoj. La du verkintoj el malsamaj vidpunktoj rigardas ĉirkaŭ si, sed certe ambaŭ suriras vojon al pli bona kompreno de la mondaj cirkonstancoj, kaj tion oni komencas per observado kaj studado. Despli bone se oni povas profiti el harmonie amika etoso lerneja, kiel ŝajnas ĉe ni.

Kaj tiu kvazaŭa prelego, krom pacigi la klason, gajnigis al la Biblioteko plurajn frekventantojn.

Pento

Aŭtoro - Hildebrando Pafundi

Tradukis
Neide Barros Rêgo
Niterói/RJ

En tiu mateno, la bone sukcesinta entreprenisto Geraldo Rosa Leite da Silva Silveira emis restadi surlite. Li estas laca, ĉar en la antaŭa nokto li enlitiĝis malfrue. Li antaŭe spektadis filmon per TV, ĉagrenante la edzinon Jandira, kiu insistis por ke ambaŭ iru al dormo-ĉambro. Tutcerte ŝi sugestus seksumadon, sed li tute ne emis tion.

Tamen li tuj forlasis la ideon restadi plilonge surlite, ĉar Jandira, kiu jam ellitiĝis kaj kiu estis ege ektimema, povus opinii, ke li malsanas. Eble ŝi estus en la kuirejo kun la servistino, proponante ion por la matenmanĝo. Geraldo havis sonĝon tute ne agrablan, kiu ŝajnis vera premsonĝo. Li ne sukcesis aŭ ne volis rememori la detalojn, timante, ke ili iĝos realaĵo.

Estis alia problemo: li ankaŭ memoris la egan kvanton da laboro, kiu atendas lin en la entrepreno. Li saltellitiĝis kaj banis sin. Poste, antaŭ la spegulo, li razis sin, ne atentante sian lacan vizaĝon; eĉ ne ŝajnis, ke li ĵus ellitiĝis. Li povus lasi la entreprenon kun la administrantoj, sed li timis la senokupecon.

Li haste matenmanĝis. Post la brosado de la dentoj, li malbonhumore deziris bonan tagon al la edzino kaj ne bone atentis aŭ ignoris ŝian kison de enamiĝinta virino. Li ne komprenis, kial ŝi kutimas plendi pri lia foresto; li ja bezonas subteni la altan vivnivelon de la familio. Kaj li sukcesas.

– Ĉu tio ne sufiĉas? – firme demandas Geraldo.

Jandira klopodis argumenti, ke ŝi ne estas tiom maljuna kaj bezonas karesojn, sed li jam estas en la garaĝo, ŝaltante la aŭton. Sed post kelkaj minutoj li ne povis moviĝi pro grandega trafik-ŝtopiĝo en la urbocentro, atente aŭdante per radio la informojn, ĉar eble la trafikaj kontrolistoj instruos al stiristoj kiel trovi stratojn plibone trafikeblajn.

Do pro tio ke li estas haltigita en la trafiko, li prenas la poŝtelefonon kaj telefonas al sia filino, kiu lin informas, ke lia nepo jam ekpaŝas. Li fiere ridetas. Tuj poste li fariĝas serioza, ĉar la filino postulas lian viziton.

Li pensas dum iometo da tempo pri tio. Li dankas la inviton kaj atentigas ŝin, ke estas neeble forlasi la entreprenon por tagmanĝi ekstere. Evidente, ke li ŝatus vidi la nepon, sed li preferinde lasu tion por iu semajnfino. La filino insistas, sed ne sukcesas. Li bezonas malŝalti la poŝtelefonon, ĉar la veturiloj ekiras.

– Ĝis, filino! Mi interkonsentos kun via patrino por viziti vian hejmon kaj mian etan nepon en la venonta semajnfino.

Alveninte al la entrepreno, li salutis la plej proksimajn oficistojn kaj la sekretariinon, kiu jam alportis la agendon, memorigante lin pri la tagordo de la unua kunveno; mankas nur li por ĝin gvidi. Sekvas aliaj kunvenoj, intervjuoj kaj subskriboj de dokumentoj.

Je la tempo de la tagmanĝo li petas al la sekretariino, ke ŝi mendu sandviĉon kaj refreŝigaĵon, forgesante ke li havas altan kolesterolon kaj la rekomendojn de la kuracisto en la lasta konsulto. Li bezonas fari novan kontrolon, sed kiel trovi tempon?

Dum li manĝas, li legas la dokumentojn kaj la tagordon de la posttagmezaj kunvenoj kaj listigas telefonnumerojn, kiujn la sekretariino devas kontakti. Ĝuste en tiu momento li eksentas kapturniĝon kaj malbone vidas. Li pensas denove pri la kuracisto, sed solvas la problemon, englutante ŝaŭmantan medikamenton kaj sensukeran kafon. Li brosas la dentojn kaj revenas al la skribotablo. Pli da papero por legi kaj subskribi, pli da kunvenoj. Li krias al iu subdirektoro, kiu ŝajnas pigruma kaj li ĝenas sin pro la multego da korespondaĵoj sur la tablo.

Tamen Geraldo iomete haltas por pensi pri la konsilo: lasi la entreprenon en la manoj de la direktoraro kaj transloĝiĝi al iu internlanda urbo ene de la ŝtato San-Paŭlo, kie li jam promenis dum unu semajno por ripozo, laŭ la rekomendo de la kuracisto. Sed la transloĝiĝo estis propono de lia amiko de la bohemiaj tempoj, la poeto Marcos Tadeu, kiu aldonis:

– Faru novan vojaĝon kun la edzino kaj profitu por koni kelkajn farmbienojn kaj bienetojn: eble vi ŝatos kelkajn proprietaĵojn kaj poste vi transloĝiĝos tien. Mi jam aĉetis la mian. Post la emeritiĝo, mi tuj translokiĝos. Cetere li jam translokiĝis, pensis Geraldo. Tio okazis pasintjare kaj en la adiaŭo li ankoraŭ ripetis la antaŭan sugeston:

– Mi atendas vin tie, amiko. Ni profitu de la vivo kaj de la naturo. Vi lasu la entreprenon kun la oficistoj kaj restu nur kun via parto en la profitoj – diris Marcos Tadeu.

Li decidis pensi pri la afero. Ĝuste tion li estis faranta en tiu momento, kiam li ekmemoris pri nova kunveno en la sidejo de alia kunligita entrepreno. Li bezonas iri per aŭtomobilo, Kaj la garaĝo estas en la subteretaĝo. Li eĉ ne atendas la lifton, malsupreniras la ŝtuparon, kurante, saltante la ŝtupojn.

Li malfermas la pordon de la aŭtomobilo kaj ŝaltas la veturilon. Denove li sentas tiun malbonfarton, sekvatan de brustangoro, kiu pligrandiĝas. Li vidas plu nenion, sed lia menso faras retrospektivon de la ĵusa pasinteco per mutaj demandoj. Kial li ne amoris kun Jandira? Kial li, anstataŭ lunĉi, ne tagmanĝis kun sia filino kaj kun la eta nepo? Kial li ne sekvis la konsilon de Marcos Tadeu?

La brustdoloro kaj la pento-doloro sin miksas. La obstrukcita koronario pligrandigas la brustdoloron.

Li volas vivadi... Ne plu estas tempo. Li pensas reveni hejmen, kisi la edzinon. Pardonpeti... La infarkto alvenas mortige. Li mortis ene de la aŭtomobilo, kiu restadis kun la motoro ŝaltita.

Esperantologia kvizeto

Floriano Pessoa
Rio de Janeiro/RJ

Preskaŭ ĉiu nove bakita esperantisto aŭdis kaj konvinkiĝis, ke Esperanto estas facila kaj rapide lernebla. Li scias parkere tiun epizodon pri Tolstoj, laŭ kiu la rusa verkisto jam kapablis kompreni la lingvon, post nur unuhora legado de broŝureto. Laŭdinda entuziasmo!

Por ke tiu fervoro ne malvarmiĝu, kaj li ne fariĝu unu plia "eterna komencanto", la lernanto nepre devas daŭrigi la studadon de la gramatiko, literaturo kaj historio de la internacia lingvo.Jen la sola vojo al la kompreno de iuj subtilaĵoj de nia gramatiko, al la akirado de internacia stilo, unuvorte al la spirito de Esperanto.

La jena kvizo, kies ŝlosilo troviĝas sur la paĝo 30 celas stimuli la leganton al esplorado de variaj temoj de la Esperanto-scienco, aŭ Esperantologio.

1. Korektu, se necese,jenajn frazojn:
1.1. Mi daŭras labori.
1.2. La laboro daŭras.
1.3. Mi daŭrigas mian laboron.
1.4. Mi daŭrigas labori.
1.5. Mi ĉesas labori
1.6. La pluvo ĉesas.
1.7. Mi ĉesigas mian laboron

2. Skribu per aliaj vortoj la frazon:"li ne eliris en pluva vetero ĉar li domaĝis sian veston"

3. La frazon *"la unuaj vojaĝantoj kiuj traveturas Eŭropon"* oni povas anstataŭi per a) *vojaĝantoj traveturante* b)...*la unuaj vojaĝantoj traveturantaj Europon*.

4. Korektu, se necese, jenajn frazojn:

4.1. Finita la tagmanĝo, li foriris.

4.2. La reĝo kunvokis siajn konsilistojn por ke,ĉiu el ili eldirante sian opinion,li povu decidi"

5. La vorto KVAZAŬ ne ekzistis, kiam aperis la Unua Libro. Kiel tiutempe, oni anstataŭigis ĝin?

6. Traduku Esperanten:

a) "o melhor que poderia me acontecer é..."

b) "a primeira coisa que ouviram foi..."

7. Donu ekzemplojn pri la uzo de la pronomo TIES, kaj klarigu, kial ĝi estas necesa en tiaj okazoj.

8. Klarigu la uzon de la prepozicio PRI kiel prefikso, en jenaj frazoj: a)priŝteli kofron; b) prifalĉi kampon; — kompare kun la verboj ŝteli kaj falĉi.

9. En la sekvantaj frazoj uzu alian vorton aŭ esprimon, anstataŭ la konjunkcio APENAŬ: a) la kato malaperis, apenaŭ ĝi vidis la hundon. b)la infano apenaŭ ne falis.

10. La sinjoro ordonis al sia servisto vesti sin. / La sinjoro ordonis al sia servisto vesti lin.

En ĉiu el tiuj frazoj, kiu devas surmeti la veston?

Bibliografio: Zamenhof, L.L., "Lingvaj respondoj"; De Diego, Fernando,"Nuevo metodo de Esperanto"; Waringhien, Gaston, "Lingvo kaj vivo"

Ĉu vere temas pri nova modo?

José Antonio del Barrio
Alcorcón/Hispanio

Mi legis kun intereso kaj ĝuo la alvenintan al mia hejmo ekzempleron de la numero 125 de "La Lampiro", en kiu aperis mia artikolo pri la vojaĝo de hispania paro en vian landon, kaj kiel ili "preskaŭ eklogis en Brazilo". Mi supozas ke neniu miskomprenis, kaj eĉ probable ne rimarkis, mian kutiman uzon en tiu artikolo de vortoj kiaj Germanio, Francio, katalunia, hispania, kaj simile. Ili estas tute normalaj vortoj en nia lingvo, kiuj kaŭzas neniun miskomprenon, nek aspektas strange.

Estas do iom mirige ke en la sama numero aperis artikolo de Anna Löwenstein, en kiu ŝi defendas ke oni ne uzu tiajn esprimojn, kaj ŝi insiste pledas por reveno al la konstanta utiligado de la sufikso -uj-, por krei la nomojn de certaj landoj. Ĝenerale mi ne reagas al tiaj opinioj, ĉar ja ĉiuj aŭtoroj rajtas elekti sian stilon, kaj Anna plene rajtas favori varianton kiu ankaŭ apartenas al la heredaĵo de Esperanto. Tamen, ĉifoje specialaj cirkonstancoj pelis min al komentado de la teksto.

La unua estas la fakto ke la artikolo montras jam de la titolo la ideon ke la modo kuŝas en la uzado de tiu sufikso. Laŭ mi estas pli simple: Anna kaj Renato Corsetti lanĉis kampanjon por tiu specifa varianto, kaj tiu ŝajnigado pri modo devenas pli de la amplekso de tiu kampanjo, ol de reala uzado. La artikolon la aŭtoro sendis al multaj revuoj, kie ĝi aperis kun la sama enhavo. Tio nenion diras pri vera modo. Sed estas des pli paradokse ke tion oni faras surbaze de supozataj tradicio kaj unueco, dum fakte la strebo estas al la splitiĝo kaj apartiĝo disde jam firmigita tradicio. Ili eĉ kreis retpaĝojn kaj listojn speciale por pledi por tio, kvazaŭ temus pri nova skismo. Mi do volas atentigi ke vere temas pri neniel spontanea modo.

La argumentado de Anna havas multajn malfortajn flankojn, sed mi ne eniros detale en ili. Mi nur volas atentigi pri unu specifa parto, kiu iel koncernas min. Ŝi diras: "Aliaj esperantistoj kontraŭstaras la finaĵon -ujo pro etnismaj kialoj. Ili argumentas, ekzemple, ke ilia lando ne nomiĝu Hispanujo, ĉar tie loĝas ne nur hispanoj, sed ankaŭ katalunoj, eŭskoj kaj aliaj. Laŭ ili, tiu problemo malaperas, se la lando nomiĝas Hispanio." Tiun argumenton mi nenie legis, almenaŭ kun rilato al Hispanujo. Etnistoj en tiu lando plene akceptas tiun nomon: multaj el ili (ekzemple kataluniaj sendependistoj) simple preferas ne aparteni al la regno, sendepende de la nomo.

La uzon de la ekzemplo pri Hispanujo igis min en la komenco suspekti ke la aŭtoro aludis miajn argumentojn, kiujn mi publikigis diversloke, ĉefe en mia persona blogo kaj en "Sennaciulo", la organo de SAT, favore al formoj kiaj Hispanio. Tamen, mi devis forpuŝi mian ideon (kvankam mi konfesu ke ankoraŭ ne komplete), ĉar tio evidentigus teruran miskomprenon de miaj argumentoj fare de Anna. Mi ne opinias ke ekzistas koncepto "hispano", kiel aparta grupo de homoj, kiu ekzistus antaŭ

la lando, kaj el kiu oni baptas la nomon de la regno. Tute ne estas tiel, kaj mi ne kredas je la ekzisto de etnoj kaj nacioj en la nuna mondo. Ne ekzistas, neniam ekzistis, unu tribo de "hispanoj", kiuj kreis ŝtatan strukturon, en teritorio, kiun sekve oni povus nomi "ujon por hispanoj".

Tute male: iam laŭlonge de la historio oni kreis ŝtaton, surbaze de diversaj cirkonstancoj – ne ĉiam agrablaj, ne ĉiam malfeliĉaj. Loĝantoj de tiu lando aŭ civitanoj de tiu ŝtato ja bezonas nomon, eĉ se foje, pro politikaj, sociaj kaj aliaj kaŭzoj povas estiĝi duboj aŭ polemikoj pri la ekzakta oportuneco pri la individua nomado. Estas do tute nature ke la nomo de la loĝantoj devenu el la lando, kaj tial mi tute normale uzas la nomojn Hispanio kaj hispanianoj por tiuj respektivaj konceptoj. La sistemo ne surprizos brazilanojn.

Mi volas noti ke tiu uzado estas plene regula kaj fundamenta: vorto kiel rusujano aperas en la Fundamento. Sed ĉefe mi argumentas ke la reguligado de la nomoj de landoj kaj loĝantoj, uzante nur la sufikson -an-, plene kongruas kun la originaj celoj de Zamenhof, kiu kreis la duoblan sistemon pro historiaj kaŭzoj, kiujn ni nun vidas ne tiel facile pravigeblaj. Mi citas el unu el liaj Lingvaj Respondoj: "Tute alia afero estis (kaj tradicie restis) en la landoj malnovaj: ĉiun pecon da tero okupis ia speciala gento, nomis la landon sia speciala genta propraĵo kaj ĉiujn aligentajn loĝantojn aŭ ekstermis, aŭ permesis al ili vivi en la lando kiel "fremduloj". Tial la landoj malnovaj preskaŭ ĉiam portas la nomon de tiu aŭ alia gento, kaj en Esperanto, ĝis la tempo, kiam ni havos nomojn pure geografiajn, ni tion esprimas per la sufikso uj. (...) Pli aŭ malpli frue venos eble la tempo, kiam ĉiuj Eŭropaj landoj ricevos nomojn neŭtrale geografiajn."

Mi opinias ke jam venis tiu tempo. Nenio pravigas en la 21-a jarcento la uzon de unu proceduro por eŭropaj kaj eŭroppproksimaj landoj, kaj alia por ceteraj. Foje ŝajnas ke la uzo de la etna proceduro estas pli prestiĝa, se analizi la klopodojn de esperantistoj en diversaj landoj transiri al tiu sistemo.

Bonŝance, pioniroj kiel la fondintoj de UEA, Hector Hodler, kaj de SAT, Eŭgeno Lanti, tute ne montris tiujn antaŭjuĝojn, kaj ili elektis formojn kiel Italio aŭ Rusio, kiuj ne tiel klare montras la landojn kiel ujoj por iuj ĉefaj etnoj.

La uzo de ujo kvazaŭ firmigas tiun ideon ke ekzistas iuj etnoj, kiel veraj homogenaj grupoj de personoj, diversaj el la ĉirkaŭantoj, kiuj havas la rajton doni sian nomon al iu tereno. Ni forgesu pri tiaj konceptoj.

Mi volas pledi por la uzo de nur unu el la du eblecoj trovataj en nia lingvo, ĝuste tiun sugestitan de Zamenhof. Ekzistas ja landoj, kontinentoj, ŝtatoj, regionoj, provincoj, urboj, vilaĝoj, kvartaloj, eĉ domoj, kiuj devas ricevi nomon. La geografiaĵon ni konsideru kiel radiko. Fojfoje oni povas ĝin rilatigi al aliaj realaĵoj, kiel lingvo (Francio al la franca), urbo (Alĝerio al Alĝero), rivero (Senegalio al la Senegalo), malnova tribo (Iberio al la iberoj), kaj foje eĉ al personoj (Kolombio, Bolivio), sed nur kiel etimologiaĵo, aŭ kiel ampleksa sufikso, kaj ĉiukaze ĉiam memorante ke tio donas nek privilegiojn nek rajtigojn: vi trovas aliajn lingvojn en Francio, aliajn urbojn en Alĝerio, aliajn riverojn en Senegalio kaj ne plu estas iberoj en la Iberia Duoninsulo.

Nun ĉio estas pli ĉio facila. La homgrupoj ne estu nomataj per vortradikoj, sed per unu sola sufikso, -an-.

Se naskiĝas modo, ke ĝi estu por rigardi al estonto, ne al etnismaj konceptoj kiuj devas resti en la historio kiel arĥaikaĵo.

Kvizo-ŝlosilo de la paĝo 27

1.1 Mi daŭrigas la laboron / 1.2 Senerara / 1.3 Senerara / 1.4 Mi daŭrigas la laboron / 1.5 Senerara / 1.6 Senerara / 1.7 Senerara.

2. Li ne eliris en pluva vetero, ĉar li timis ke la pluvo difektu lian veston

3.b) traveturantaj Eŭropon.

4.4.1 Ĉe la fino de la tagmanĝo, li foriris.

4.2. La reĝo kunvokis siajn konsilistojn por aŭdi ilian opinion kaj povi decidi.

5. Zamenhof uzadis la esprimon KIEL SE, kun la us-modo. Kvazaŭ estas plej ofte uzata kun la kondiĉa modo, sed Zamenhof ankaŭ uzadis la indikativon.

6.a) la plej bona, kio povus okazi al mi b) la unua, kion ili aŭdis estis

7. La infanoj kaj la patro ludas en TIES ĝardeno. (la ĝardeno estas de la patro). Se ni uzus LIA tiu lasta pronomo povus rilati aŭ iu alia homo, laŭ la kunteksto. La knabino ludis kun la pupo, kaj subite TIES kapo frakasiĝis.Se anstataŭ ties ni uzus ĜIA, oni pensus ke frakasiĝis la kapo de la knabino, ne de la pupo

8. Kun transitivaj verbojPRI kiel prefixo ŝanĝas kaj plivastigas la sencon de la verbo

Falĉi tritikon:ceifar trigo. Prifalĉi kampon:ceifar o trigo de um kampo

Ŝteli kofron: furtar uma mala. Priŝteli kofron: furtar coisas de uma mala

9) La kato malaperis TUJ KIAM ĝi vidis la hundon.

b) la infano PRESKAŬ falis.

10. en la unua frazo, la servisto devas surmeti la veston, laŭ sinjora ordono.En la dua,la sinjoro surmetos veston kun helpo de la servisto.

Daŭrigo de la paĝo 14 - *Lingvo-gutoj*

– Kliniĝinta sur li, [ŝi] adiaŭis lin per dolĉa kiso sur lia frunto.

– Kliniĝinte sur lin, [ŝi] adiaŭis lin per dolĉa kiso sur lia frunto.

La unua frazo montras al ni la postklinan bildon de patrino kliniĝinta antaŭ sia infano, kaj tio estas rezulto de la ago kliniĝi, kaj rezulto neniam postulas akuzativon: tiun scenon estus eble foti, ĉar temas pri stato.

Kiel ĉiu alia adjektivo, la adjektiva participo priskribas: kliniĝinta patrino.

La dua frazo montras al ni la moviĝon de la patrino inter la komenca senmova staro kaj la fino de la movo de la sin movanta patrino, kaj tio produktas la agon kliniĝi: tiun scenon ni devus filmi, ĉar temas pri disvolviĝo.

Kiel ĉiu alia adverbo, la adverba participo ĉi tie priskribas la tempon de la fakto: post la kliniĝo, adiaŭi [postkliniĝa adiaŭo].

Sekve de tio, la unua postulas nominativon [sur li] por la senmoveco, dum la dua trudas akuzativon [sur lin] por la movado.

Reformo-projekto

POR LA SIDEJO DE LA ASOCIO

Librovendejo

Biblioteko
Gazetoteko

Kuirejo

Lunĉejo

Necesejo

Sekretariejo